

نکین آفرینش (۱)

(ویرایش سوم)

درسنامه دوره عمومی معارف مهدویت

مرکز تخصصی مهدویت

حوزه علمیه قم

مؤلفان:

محمد امین بالادستیان

محمد مهدی حائری پور

مهدی یوسفیان

فهرست مطالب

۱۴	مقدمه ویرایش سوم.....
۱۵	درس اول: ضرورت طرح مباحث مهدویت .....
۱۶	یک. بُعد اعتقادی .....
۱۸	دو. بُعد اجتماعی .....
۱۸	سه. بُعد سیاسی .....
۱۹	چهار. بُعد تاریخی.....
۱۹	پنج. بُعد فرهنگی.....
۲۰	۱. تبیین و ترویج فرهنگ انتظار .....
۲۰	۲. آسیب شناسی .....
۲۰	۳. دشمن شناسی .....
۲۲	پرسش های درس.....
۲۲	پرسش های پژوهشی .....
۲۳	درس دوم: کلیات امامت .....
۲۴	مفهوم و جایگاه امامت .....
۲۵	نیاز به امام .....
۲۵	امام، مفسر قرآن و بیان گرا حکام .....
۲۶	امام، حافظ و نگهبان دین.....
۲۷	رهبری و اداره امور جامعه .....
۲۷	امام، الگوی کامل و مربی مردم.....
۲۸	ویژگی های امام .....
۲۸	۱. علم.....
۲۹	۲. عصمت .....
۳۰	۳. مدیریت اجتماعی.....
۳۰	۴. آراستگی به کمالات اخلاقی.....
۳۱	۵. نصب از سوی خدا.....
۳۱	بیانی جامع و زیبا از امام رضا <small>علیه السلام</small> .....
۳۴	پرسش های درس.....

۳۴	پرسش های پژوهشی
۳۵	درس سوم: امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> در یک نگاه
۳۶	یک. میلاد امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۳۷	دو. نام، کنیه و القاب
۳۷	سه. ویژگی های حضرت مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۳۷	۱. بشارت به آمدن او
۳۸	۲. ولادت پنهانی
۳۹	۳. غیبت طولانی و پیش گویی آن
۴۰	۴. طول عمر
۴۴	چهار. شمایل و خصوصیات
۴۴	پنج. دوره های زندگی حضرت
۴۶	پرسش های درس
۴۶	پرسش های پژوهشی
۴۷	درس چهارم: دوران پنهان زیستن حضرت
۴۸	از ولادت موعود تا شهادت امام عسکری <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۴۸	معرفی امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> به شیعیان
۴۸	۱. نشان دادن مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> به خواص
۴۹	۲. سنت عقیقه
۵۰	۳. نامه نگاری
۵۰	۴. پاسخگویی به سؤالات
۵۱	۵. دریافت هدایای مادی
۵۲	معجزات و کرامات
۵۳	تربیت و هدایت
۵۴	نماز بر پیکر پدر
۵۷	پرسش های درس
۵۷	پرسش های پژوهشی
۵۹	درس پنجم: امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> در آینه قرآن
۶۰	سیری در آیات مهدویت
۶۰	شیوه های معرفی افراد در قرآن
۶۱	چرا نام حضرت مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> در قرآن نیامده است؟
۶۲	تفسیر و تأویل در آیات مهدویت
۶۳	تحلیل و بررسی آیات مهدوی

۶۳	یک. امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> تحقق بخش وعده بزرگ الهی.....
۶۴	نتیجه بررسی آیه.....
۶۵	تفسیر آیه نور با کلامی نورانی.....
۶۵	حکومت صالحان اراده ازلی خداوند.....
۶۷	دو. مستضعفان، پیشوایان و وارثان زمین.....
۶۸	سه. امام مهدی ذخیره بزرگ الهی.....
۷۱	پرسش های درس.....
۷۱	پرسش های پژوهشی.....
۷۳	درس ششم: امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> در آینه روایات .....
۷۴	سیری کوتاه در احادیث مهدویت.....
۷۵	منابع حدیثی مهدویت در یک نگاه.....
۷۶	ویژگی های روایات مهدوی.....
۷۶	الف. تنوع و گوناگونی موضوع.....
۷۷	ب. مهدویت در کلام همه معصومان <small>علیهم السلام</small> .....
۷۷	ج. راویان احادیث مهدوی.....
۷۷	اعتبار روایات مهدویت.....
۷۸	عرصه های مشترک حدیثی مسلمین.....
۷۸	۱. جهانی بودن حکومت مهدی و عدالت فراگیر او.....
۷۹	۲. نزول حضرت عیسی <small>علیه السلام</small> از آسمان.....
۷۹	۳. فرو رفتن لشکر سفیانی در سرزمین بیداء.....
۸۰	۴. مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> از عترت پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> و از نسل فاطمه <small>علیها السلام</small> .....
۸۰	۵. هم نام بودن مهدی با پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> .....
۸۲	پرسش های درس.....
۸۲	پرسش های پژوهشی.....
۸۳	درس هفتم: غیبت امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small> و علل آن .....
۸۴	غیبت.....
۸۴	مفهوم غیبت.....
۸۵	پیشینه غیبت.....
۸۵	فلسفه غیبت.....
۸۶	حفظ جان امام.....
۸۷	استقلال و نبودن تحت پیمان دیگران.....
۸۷	آزمایش مردم.....

۸۸.....	تأدیب مردم
۸۸.....	مراحل غیبت
۸۹.....	غیبت کوتاه مدّت
۹۱.....	غیبت بلندمدّت
۹۴.....	پرسش های درس
۹۴.....	پرسش های پژوهشی
۹۵.....	درس هشتم: فواید امام غایب <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۹۶.....	فواید امام غایب
۹۶.....	امام محور هستی
۹۸.....	امید بخشی
۹۹.....	پایداری مکتب
۱۰۱.....	خودسازی
۱۰۱.....	پناهگاه علمی و فکری
۱۰۳.....	هدایت باطنی و نفوذ روحانی
۱۰۳.....	ایمنی از بلاها
۱۰۵.....	دادرسی شیعیان و مردم
۱۰۵.....	بهره مندی از دعا و استغفار حضرت
۱۰۸.....	پرسش های درس
۱۰۸.....	پرسش های پژوهشی
۱۰۹.....	درس نهم: ملاقات
۱۱۰.....	دیدار یار
۱۱۰.....	انواع ملاقات
۱۱۱.....	نقل کردن دیدار، آثار و پیامدها
۱۱۲.....	شرط اساسی ملاقات
۱۱۲.....	آنچه از ما خواسته اند
۱۱۳.....	تشریف حاج علی بغدادی
۱۱۷.....	پرسش های درس
۱۱۷.....	پرسش های پژوهشی
۱۱۹.....	درس دهم: انتظار
۱۲۰.....	انتظار سبز
۱۲۰.....	حقیقت انتظار و جایگاه آن
۱۲۱.....	ویژگی های انتظار مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>

۱۲۲	..... ابعاد انتظار
۱۲۴	..... وظایف منتظران
۱۲۴	..... ۱. شناخت امام
۱۲۶	..... ۲. الگوپذیری
۱۲۷	..... ۳. یادِ امام
۱۲۹	..... ۴. وحدت و همدلی
۱۳۱	..... آثار انتظار
۱۳۲	..... پاداش منتظران
۱۳۶	..... پرسش‌های درس
۱۳۶	..... پرسش‌های پژوهشی
۱۳۷	..... درس یازدهم: شرایط ظهور
۱۳۸	..... زمینه‌های ظهور
۱۳۹	..... الف. طرح و برنامه
۱۴۰	..... ب. رهبری
۱۴۱	..... ج. یاران
۱۴۲	..... ۱. معرفت و اطاعت
۱۴۲	..... ۲. عبادت و صلابت
۱۴۳	..... ۳. جان نثاری و شهادت طلبی
۱۴۳	..... ۴. شجاعت و دلیری
۱۴۳	..... ۵. صبر و بردباری
۱۴۴	..... ۶. اتحاد و همدلی
۱۴۴	..... ۷. زهد و پارسایی
۱۴۵	..... د. آمادگی عمومی
۱۴۸	..... پرسش‌های درس
۱۴۸	..... پرسش‌های پژوهشی
۱۴۹	..... درس دوازدهم: ظهور و نشانه‌های آن
۱۵۰	..... ظهور
۱۵۰	..... زمان ظهور
۱۵۱	..... راز نهان بودن زمان ظهور
۱۵۱	..... تداوم امید
۱۵۱	..... زمینه سازی
۱۵۲	..... علائم ظهور

۱۵۲	آثار و فواید دانستن علائم
۱۵۳	انواع نشانه‌های ظهور
۱۵۳	علائم حتمی و غیر حتمی
۱۵۳	نشانه‌های حتمی ظهور
۱۵۳	الف. خروج سفیانی
۱۵۴	ب. حَسَف بیداء
۱۵۴	ج. خروج یمانی
۱۵۵	د. صیحه آسمانی
۱۵۶	ه. قتل نفس زکیه
۱۵۶	علائم غیر حتمی
۱۵۶	خروج خراسانی
۱۵۷	خروج حسنی
۱۵۷	فتنه دجال
۱۵۸	جهان در آستانه ظهور
۱۵۹	هنگامه قیام
۱۶۰	چگونگی قیام
۱۶۵	پرسش‌های درس
۱۶۵	پرسش‌های پژوهشی
۱۶۷	درس سیزدهم: حکومت جهانی (۱): اهداف و برنامه‌های حکومت حضرت مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۱۶۸	اهداف حکومت
۱۶۹	رشد معنوی
۱۷۰	عدالت گستری
۱۷۲	الف. برنامه فرهنگی
۱۷۲	۱. احیای کتاب و سنت
۱۷۳	۲. گسترش معرفت و اخلاق
۱۷۴	۳. نهضت علمی
۱۷۵	۴. مبارزه با بدعت‌ها
۱۷۶	ب. برنامه اقتصادی
۱۷۶	۱. بهره‌وری از منابع طبیعی
۱۷۷	۲. توزیع عادلانه ثروت
۱۷۸	۳. عمران و آبادانی
۱۷۸	ج. برنامه اجتماعی

۱۷۸	۱. احیا و گسترش امر به معروف و نهی از منکر
۱۷۹	۲. مبارزه با فساد و رذائل اخلاقی
۱۷۹	۳. اجرای حدود الهی
۱۸۰	۴. عدالت قضایی
۱۸۲	پرسش های درس
۱۸۲	پرسش های پژوهشی
۱۸۳	درس چهاردهم: حکومت جهانی (۲): دستاوردهای حکومت حضرت مهدی <small>عجّل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۱۸۴	۱. عدالت فراگیر
۱۸۵	۲. رشد فکری و اخلاقی و ایمانی
۱۸۶	۳. اتحاد و همدلی
۱۸۷	۴. سلامت جسمی و روانی
۱۸۸	۵. خیر و برکت فراوان
۱۸۹	۶. ریشه کن شدن فقر
۱۹۰	۷. حاکمیت اسلام و نابودی کفر
۱۹۱	۸. امنیت عمومی
۱۹۲	۹. گسترش دانش
۱۹۵	پرسش های درس
۱۹۵	پرسش های پژوهشی
۱۹۷	درس پانزدهم: حکومت جهانی (۳): ویژگی های حکومت و سیره حضرت مهدی <small>عجّل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۱۹۸	قلمرو حکومت و مرکز آن
۲۰۰	مدت حکومت
۲۰۲	سیره حکومتی امام
۲۰۳	سیره جهادی و مبارزاتی
۲۰۴	سیره قضایی امام
۲۰۴	سیره مدیریتی امام <small>علیه السلام</small>
۲۰۵	سیره اقتصادی امام
۲۰۶	سیره شخصی امام
۲۰۷	مقبولیت عمومی
۲۱۰	پرسش های درس
۲۱۰	پرسش های پژوهشی
۲۱۱	درس شانزدهم: رجعت
۲۱۲	مفهوم رجعت

- ۲۱۲..... فلسفه رجعت
- ۲۱۳..... جایگاه رجعت در متون دینی
- ۲۱۳..... رجعت، در قرآن و روایات
- ۲۱۶..... رجعت در ادعیه و زیارات
- ۲۱۶..... ویژگی‌های رجعت
- ۲۲۰..... پرسش‌های درس
- ۲۲۰..... پرسش‌های پژوهشی
- ۲۲۱..... درس هفدهم: آسیب شناسی مباحث مهدویت
- ۲۲۲..... برداشت‌های غلط
- ۲۲۴..... استعجال ظهور
- ۲۲۴..... تعیین زمان ظهور
- ۲۲۵..... تطبیق علائم ظهور بر مصادیق خاص
- ۲۲۵..... طرح مباحث غیرضروری
- ۲۲۶..... مدعیان دروغین
- ۲۲۹..... پرسش‌های درس
- ۲۲۹..... پرسش‌های پژوهشی
- ۲۳۰..... منابع

موضوع مهدویت از دیرباز در گستره فرهنگ اسلام مطرح بوده است و در این راستا تألیفات گرانسنگی به رشته تحریر درآمده است؛ از کتاب‌هایی که بیش از یک هزار سال از نگارش آن‌ها می‌گذرد، تا هزاران کتاب دیگر که هم اکنون در کتابخانه‌ها موجودند یا در حال نگاشته شدن هستند.^۱ هر یک از این کتاب‌ها دارای سبک و منطق خاص خود هستند و برای هدفی علمی، ترویجی، تبلیغی یا پاسخ به شبهات تألیف شده‌اند.

آنچه در این مجموعه به چشم نمی‌آید، کتابی بود که با هدف آموزش مباحث مهدویت نگارش یافته باشد. این مهم، **مرکز تخصصی مهدویت** را بر آن داشت تا کتابی به منظور پاسخ‌گویی به این نیاز تألیف کند. در این راستا کتاب «**نگین آفرینش**» با تلاش پژوهشگران مرکز نوشته شد. چاپ‌های نخستین کتاب دارای فصل بندی ویژه‌ای بود؛ ولی ترکیبی کاملاً آموزشی نداشت. با توجه به نیاز گسترده جامعه به این موضوع و ضرورت آموزش در این عرصه، مرکز بر آن شد تا با نگرش مجدد، کتاب را فصل بندی کند و به آن سامان آموزشی دهد.

این کتاب به منظور بهره‌گیری در دوره‌های عمومی مهدویت در دو جلد تدوین شده است. در پایان شایسته است از مؤلفان، حجج اسلام، آقایان: محمدامین بالادستیان، محمد مهدی حائری پور، مهدی یوسفیان و محققان گرامی، آقایان: روح‌الله شاکری زواردهی، قنبرعلی صمدی، محمدرضا نصوری و محمد عمران که در تدوین و ویرایش جدید کتاب ما را یاری کردند نهایت سپاسگزاری را داشته باشیم.

امید است این اثر مورد توجه اهل نظر قرار گیرد و صاحب‌نظران همانند گذشته ما را از راهنمایی‌ها و نقدهای خود بهره‌مند سازند.

مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم
بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریح

---

۱. برای آشنایی با این کتاب‌ها ر.ک: مرجع مهدویت.

مقدمه ویرایش سوم

مهدویت، عقیده اسلامی و مشترک بین همه مذاهب است که قرآن کریم و روایات فریقین بر آن تأکید فراوان دارد. تبیین و ترویج صحیح این باور دینی، رسالت مهم دانشمندان مسلمان و به ویژه علمای شیعه و حوزه‌های علمی و دانشگاهی است.

در این راستا کتاب «نگین آفرینش» گامی نو برداشت و موضوعات مرتبط با مهدویت را با روشی جدید و متناسب با فهم عموم، به علاقه‌مندان امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف تقدیم کرد. مرکز تخصصی امامت و مهدویت این اثر را پس از ویرایش نخست و اضافات و اصلاحات، در قالب درسنامه‌ی مقدماتی مرکز ارائه کرد؛ ولی با توجه به استقبال قشرهای گوناگون فرهنگی از این اثر، بازنگری موضوعات کتاب و تکمیل مباحث آن ضروری می‌نمود. بنابراین با پیشنهاد معاونت پژوهش مرکز تخصصی مهدویت، این مهم، با همت گروه مؤلفان کتاب انجام شد. و این بار «نگین آفرینش» در قالبی جدید از نظر ساختار محتوایی و قالبی تدوین شد، به گونه‌ای که درسهایی مانند امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در یک نگاه، دوران اختفا و پنهان زیستی حضرت، امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در آینه قرآن، امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در آینه روایات، ملاقات، ظهور و نشانه‌های آن و رجعت، با محتوایی کامل‌تر و مفیدتر ارائه شده و تعداد درس‌ها نیز به هفده درس افزایش یافته است.

در اینجا لازم است ضمن تشکر از همه محققانی که با ارائه نظریات اصلاحی خود، ما را در ویرایش جدید یاری کردند، توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال بخواهیم و از مدیر محترم مرکز، جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای مجتبی کلباسی که همواره ما را یاری کرده‌اند و نیز جناب حجت الاسلام و المسلمین سید مسعود پورسیدآقائی که «نگین آفرینش» با ارشاد و راهنمایی و پی‌گیری مؤثر ایشان وارد عرصه آثار مهدوی شد به طور ویژه تشکر کنیم.

در پایان ضمن تقدیم این تحفه ناچیز به محضر صاحب و ولی نعمت‌مان و سرور و سالار عالم عرض کنیم:

﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَّا الصُّرُوجُنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾؛ (سوره یوسف / آیه ۸۸).

گروه مؤلفان

قم، تابستان سال ۱۳۹۱

دروسی اول

ضرورت طرح مباحث مهدویت

اهداف

۱. اهمیت و ضرورت مباحث مهدویت
۲. آشنایی با ابعاد مختلف ضرورت طرح مباحث مهدویت

فواید

۱. توجه به اهمیت موضوع مهدویت و لزوم بررسی ابعاد گوناگون آن
۲. احساس نیاز به امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

مطالب آموزشی

- یک. بعد اعتقادی
  - دو. بعد اجتماعی
  - سه. بعد سیاسی
  - چهار. بعد تاریخی
  - پنج. بعد فرهنگی
۱. تبیین و ترویج فرهنگ انتظار
  ۲. آسیب شناسی
  ۳. دشمن شناسی

در ابتدای بحث درباره مهدویت، این سؤال مهم مطرح است که با وجود علوم و فنون مختلف، بحث کردن در موضوع مهدویت چه ضرورتی دارد؟ آیا این بحث، یک بحث فرعی است یا جزء مباحث مهم و اصلی زندگی است؟ آیا سخن از مهدویت، نیازی از نیازهای امروز ماست و می‌تواند تحوّل اساسی در زندگی ما ایجاد کند؟

روشن است که شناخت ضرورت و بایستگی این موضوع، سبب تقویت انگیزه و نشاط در پی‌گیری این بحث و به‌کارگیری تمام امکانات مادی و معنوی در جهت ترویج این عقیده و راهبرد اساسی زندگی خواهد شد. ما مدعی هستیم که بر اساس متون دینی، امامت و مهدویت، هویت اصلی و اساسی مسلمین است و به همین دلیل در رأس توصیه‌های پیامبر عظیم الشان اسلام ﷺ بوده است. امامت، اصلی است که در راستای اصول مهم دین، یعنی توحید و نبوت، طرح شده و مکمل و متمم آن اصول است.

بجاست در این مجال، ضرورت پرداختن به بحث مهدویت را در ابعاد گوناگون بررسی کنیم:

یک. بُعد اعتقادی

بدون شک، اعتقاد رکن اصلی شخصیت انسان است که اعمال و رفتار آدمی را شکل می‌دهد؛ به همین دلیل، انبیای الهی در جهت اصلاح عقاید انسان کوشیدند. در اسلام، مردم به اعتقاد به خدا و پیامبر و سپس جانشینان پیامبر دعوت شده‌اند و امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشريف آخرین جانشین رسول خداست که هر مسلمانی مکلف است پس از شناخت او امامتش را بپذیرد و مطیع او باشد. در متون دینی، معرفت امام، جایگاه بسیار مهمی دارد و اساس سعادت دنیا و آخرت دانسته شده است:

قرآن کریم می‌فرماید:

﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ﴾^۱

روز قیامت، هر گروهی را با امام و پیشوای خود فرامی خوانیم.

و پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرماید:

مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً^۱

هر کس بمیرد، در حالی که امام زمان خود را نشناخته است، به مرگ جاهلیت مرده است.

امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام نیز در پاسخ کسی که پرسید: «[راه] معرفت خدا چیست؟» فرمود:

[راه] شناخت خدا [و اطاعت از او] این است که مردم هر زمان، امام زمان خود را که

اطاعتش بر آن‌ها واجب است - بشناسند.^۲

این همه تأکید بر اعتقاد به امام و لزوم شناختن او برای این است که پس از پیامبر خدا، "امام" راه مستقیم الهی است. هر کس بخواهد به خدا ایمان داشته باشد و از او اطاعت کند، باید از امام زمانش فرمان برد و لازمه اطاعت، شناختن امام و پذیرفتن امامت اوست.

امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام می فرماید:

لَا يَكُونُ الْعَبْدُ مُؤْمِنًا حَتَّى يَعْرِفَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْأُمَّةَ كُلَّهُمْ وَإِمَامَ زَمَانِهِ وَيُرَدَّ إِلَيْهِ وَيُسَلِّمَ لَهُ^۳

هیچ بنده‌ای مؤمن نیست، مگر اینکه خدا و رسول او و همه امامان و امام زمانش را بشناسد و [همه امور را] به او برگرداند و تسلیم [امر] او باشد.

به دلیل همین اهمیت و لزوم معرفت است که اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام سفارش کرده‌اند که «معرفت» را از خدا بخواهید:

... اللَّهُمَّ عَرَّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَلْتُ عَنْ دِينِي^۴

خدایا! حجت خود را به من شناسان که اگر او را به من نشناسانی، از مسیر دین الهی، گمراه خواهم شد.

نکته مهم دیگر، این است که «معرفت امام» مثل «ایمان به خدا»، مراتب و درجات مختلفی دارد و هر کس به اندازه شناخت و معرفتش از امامت امام، بهره می‌گیرد. روشن است که شناخت نام و نسب امام، کافی نیست؛ بلکه کمترین حد معرفت، آن است که شخص بداند امام، منصوب

۱. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ح ۹، ص ۴۰۹.

۲. علل الشرایع، ج ۱، ح ۱، ص ۹.

۳. کافی، ج ۱، باب معرفة الامام و الرد اليه، ح ۲، ص ۱۸۰.

۴. تمام دعا این است: اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي نَفْسَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفْ نَبِيَّكَ اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي رَسُولَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي رَسُولَكَ لَمْ أَعْرِفْ حُجَّتَكَ اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَلْتُ عَنْ دِينِي؛ (کافی، ج ۱، باب فی الغیبه، ح ۵، ص ۳۳۷).

- در این کتاب با مباحث:
۱. ضرورت طرح مباحث مهدویت
  ۲. فواید امام غایب
  ۳. علایم ظهور
  ۴. رجعت
  ۵. حکومت جهانی
  ۶. آسیب شناسی مباحث مهدویت
- و... آشنا می شوید.

